

EKONOMIUTSKOTTETS BETÄNKANDE 1/ 2009

Regeringens proposition med förslag till lagar om ändring av lagen om Finansinspektionen och av vissa lagar som har samband med den

INLEDNING

Remiss

Riksdagen remitterade den 5 februari 2009 en proposition med förslag till lagar om ändring av lagen om Finansinspektionen och av vissa lagar som har samband med den (RP 235/2008 rd) till ekonomiutskottet för beredning.

Sakkunniga

Utskottet har hört

- lagstiftningsråd Erkki Sarsa, finansministeriet
- regeringsråd Juhani Turunen, social- och hälsovårdsministeriet
- jurist Raimo Husu, Finansinspektionen
- ledande expert Reima Letto, Finansbranschens Centralförbund
- direktör Leena Linnainmaa, Centralhandelskammaren.

Skriftligt utlåtande har lämnats av
— Finlands näringsliv.

PROPOSITIONEN

I propositionen föreslås att lagen om Finansinspektionen ändras för att genomföra direktivet om ägartillsyn i kreditinstitut, värdepappersföretag och försäkringsbolag. Bestämmelserna i kreditinstitutslagen, lagen om värdepappersföretag och försäkringsbolagslagen och lagen om tillsyn över finans- och försäkringskonglomerat om rätt för Finansinspektionen att förbjuda förvärv av en ägarandel i ett kreditinstitut, värdepappersföretag, försäkringsbolag och finans- och försäkringskonglomerats holdingsammanslutning med hänvisning till ägarens olämplighet ska överföras till lagen om Finansinspektionen. De grunder på vilka Finansinspektionen kan förbjuda förvärv av en ägarandel preciseras samtidigt på det sätt som direktivet förutsätter.

Finansinspektionen får bedöma ägarens lämplighet endast på de grunder som särskilt anges i lag. Sådana grunder är att ägarens anseende inte är tillräckligt gott, att ägaren inte har en tillräckligt god ekonomisk ställning, att tillförlitligheten i målföretagets ledning eller andra tillståndsvillkor äventyras i målföretaget, att tillsynen över målföretaget och förutsättningarna för det tillhörande informationsutbytet mellan myndigheter äventyras och att förvärvet har samband med penningtvätt eller finansiering av terrorism. Det ska föreskrivas genom förordning av statsrådet om de uppgifter som före ett förvärv av en ägarandel ska lämnas till Finansinspektionen för att förutsättningarna ska kunna utredas.

Lagen föreslås bli kompletterad med bestämmelser enligt direktivet om hur Finansinspektio-

nen ska behandla ett ärende om förbud mot innehav. Finansinspektionen ska behandla ärendet inom 60 vardagar efter anmälan, annars anses förvärvet vara godkänt. Finansinspektionen får under de 50 första vardagarna av behandlingstiden skriftligt begära specificerade ytterligare uppgifter. Om ytterligare uppgifter begärs, avbryts behandlingstiden till dess att de begärda uppgifterna har lämnats in, dock för högst 20 vardagar. Om den anmälningsskyldige har sin hemort utanför Europeiska ekonomiska samarbetsområdet eller den anmälningsskyldige inte är ett utländskt EES-tillsynsobjekt, kan Finansinspektionen förlänga avbrottet med högst 30 vardagar.

Bestämmelser om anmälningsskyldigheten som gäller förvärv av ägarandelar ska fortfarande

de finnas i kreditinstitutslagen, lagen om värdepappersföretag och försäkringsbolagslagen och lagen om tillsyn över finans- och försäkringskonglomerat, och de ska i huvudsak motsvara gällande lag.

De gällande bestämmelserna i kreditinstitutslagen och försäkringsbolagslagen som begränsar rätten för styrelseledamöterna och verkställande direktören i kreditinstitut och försäkringsbolag inom samma koncern att ingå i ledningen för ett koncernföretag i en annan bransch föreslås bli upphävda.

De föreslagna lagändringarna gäller inte arbetspensionsförsäkringsbolag.

Lagarna avses träda i kraft senast den 21 mars 2009.

UTSKOTTETS ÖVERVÄGANDEN

Motivering

Ekonomiutskottet föreslår att lagförslagen godkänns i enlighet med regeringens förslag.

Lagändringarna innebär att tvingande direktivbestämmelser sätts i kraft nationellt. Bestämmelserna om ägarens lämplighet innebär en för enhetligad reglering i finansierings- och försäkringsbranschen och ökar genomskinligheten och rättssäkerheten vid förvärv av ägarandelar på EU-nivå. Finansinspektionen får nya befogenheter att förbjuda ett ägarandelsförvärv och begränsa rättigheter som hänger samman med aktier och andelar.

Enligt utskottet är det motiverat att upphäva de bestämmelser som begränsar rätten för styrelseledamöter och verkställande direktörer i kreditinstitut och försäkringsbolag som hör till samma koncern att ingå i ledningen för ett koncernföretag i en annan bransch. Det finns ett flertal lagbestämmelser som förutsätter att företag i finansierings- och försäkringsbranschen har en tillförlitlig förvaltning. Finansinspektionen förutsätts praktisera sina befogenheter och utöva tillsyn över tillförlitligheten i förvaltningen av finansiella konglomerat och över riskkoncentration.

I sitt betänkande EkUB 20/2008 rd framhöll utskottet vikten av att trygga en hög kompetens vid Finansinspektionen och resurser för dess verksamhet. Den senaste tidens kris inom finanssektorn har visat hur viktigt det är att de som utövar tillsyn har tillräcklig yrkeskunskap och tillräckliga resurser, sade utskottet i sitt betänkande.

Den nya tillsynsmyndigheten för finans- och försäkringsverksamhet, Finansinspektionen, inledde sin verksamhet vid årets början. Syftet med Finansinspektionens verksamhet är att se till att kreditinstitut, försäkringsanstalter, pensionsanstalter och andra tillsynsobjekt bedriver en stabil verksamhet som är en förutsättning för finansmarknadens stabilitet, att de försäkrade förmånerna ska kunna tryggas och att det allmänna förtroendet för finansmarknadens funktionssätt upprätthållas.

Enligt ekonomiutskottets uppfattning är det positivt att det har inrättats en risktillsynsavdelning vid Finansinspektionen. Avdelningen arbetar bl.a. med att förbättra analys och hantering av bankers kredit- och finansieringsrisker samt av placerings- och operativa risker. Finansinspektionen blir tvungen att snabba upp bankernas

Förslag till beslut

EkUB 1/2009 rd — RP 235/2008 rd

rapportering till tillsynen för att man under exceptionella förhållanden ska kunna få en adekvat bild av finansieringsbranschen .

Förslag till beslut

Med stöd av det ovan anförda föreslår ekonomikutskottet

att lagförslagen godkänns utan ändringar.

Helsingfors den 26 februari 2009

I den avgörande behandlingen deltog

ordf. Jouko Skinnari /sd
vordf. Antti Rantakangas /cent (delvis)
medl. Janina Andersson /gröna
Harri Jaskari /saml
Matti Kangas /vänst
Toimi Kankaanniemi /kd
Jouko Laxell /saml
Eero Lehti /saml (delvis)

Päivi Lipponen /sd (delvis)
Marjo Matikainen-Kallström /saml
(delvis)
Petteri Orpo /saml
Sirpa Paatero /sd
Ulla-Maj Wideroos /sv
Antti Vuolanne /sd (delvis).

Sekreterare var

utskottsråd Eelis Roikonen.